

Het leven zoals het is ... departement Leefmilieu

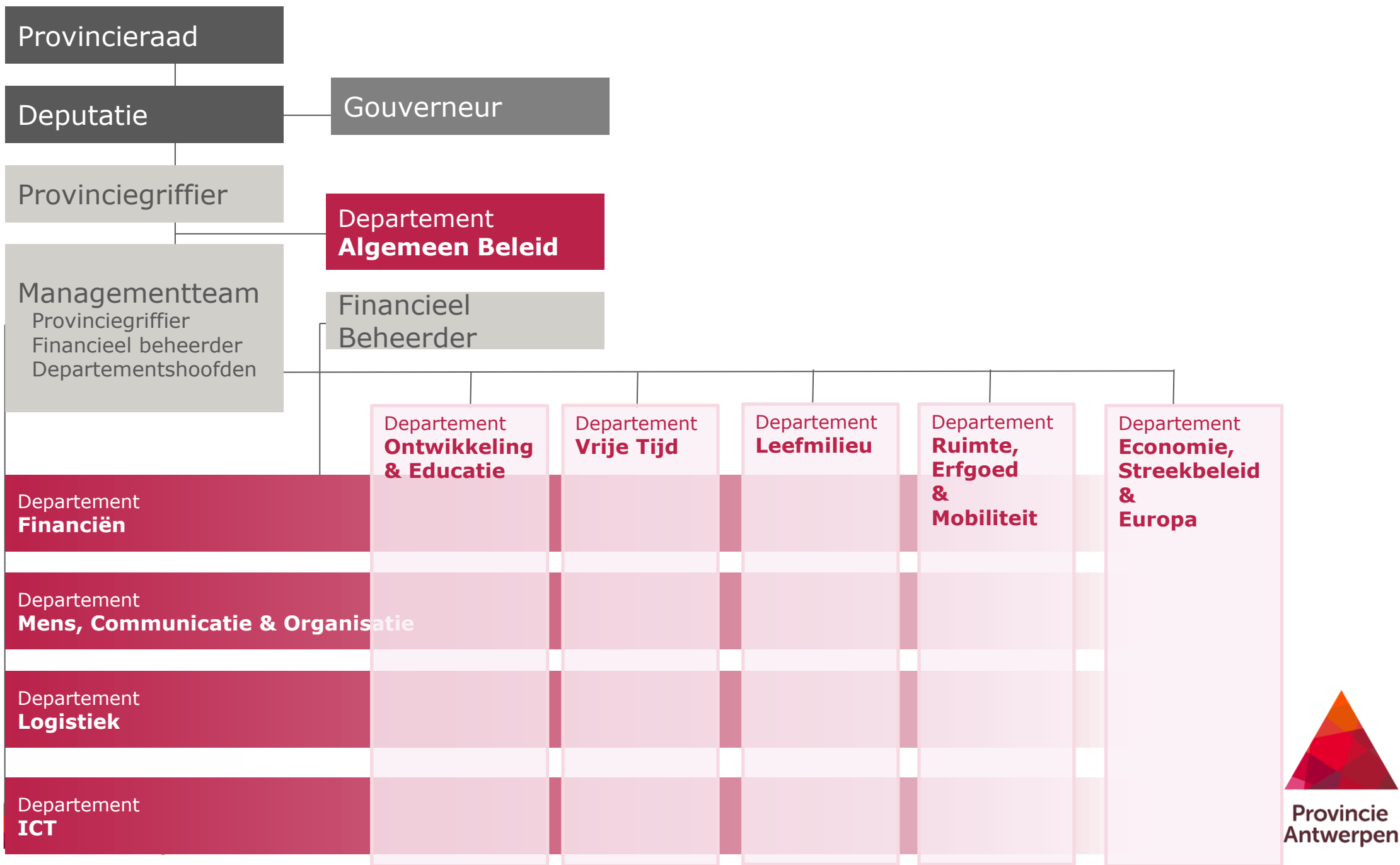
Hilde Van Look – departementshoofd Leefmilieu
Provinciale milieudag 17 juni 2025

Even uitzoomen

Deel van een groter geheel

- Vandaag: focus op departement Leefmilieu
- Maar we doen veel meer: aanleg fietsostrades, groen-recreatiedomeinen, provinciale scholen, ...
- Meer dan 80 verschillende diensten, instellingen en Autonome Provinciebedrijven

Terug in de tijd

- Start carrière Hilde in 2000 bij regiowerking
 - Hoe zag het leefmilieulandschap er toen uit?
 - Regiowerking ° 1997
 - Gemeentelijk milieuconvenant /provinciale milieuconvenant
 - Basisovereenkomst : VLAREM-ambtenaar en milieuloket, Vergunningen en klachtenregister, milieuraad, milieujaarprogramma, GNOP, systeem selectieve inzameling van afval, sensibilisatie rond afvalvoorkoming.
 - 20 BEF per inwoner per jaar en 54 BEF per ha per jaar
 - en opties
 - Gemeentelijk MiNa-plan
 - Milieu-inventaris
 - Vlaamse milieudatabank
 - ...
 - Samenwerkingsovereenkomst PIH-gemeenten

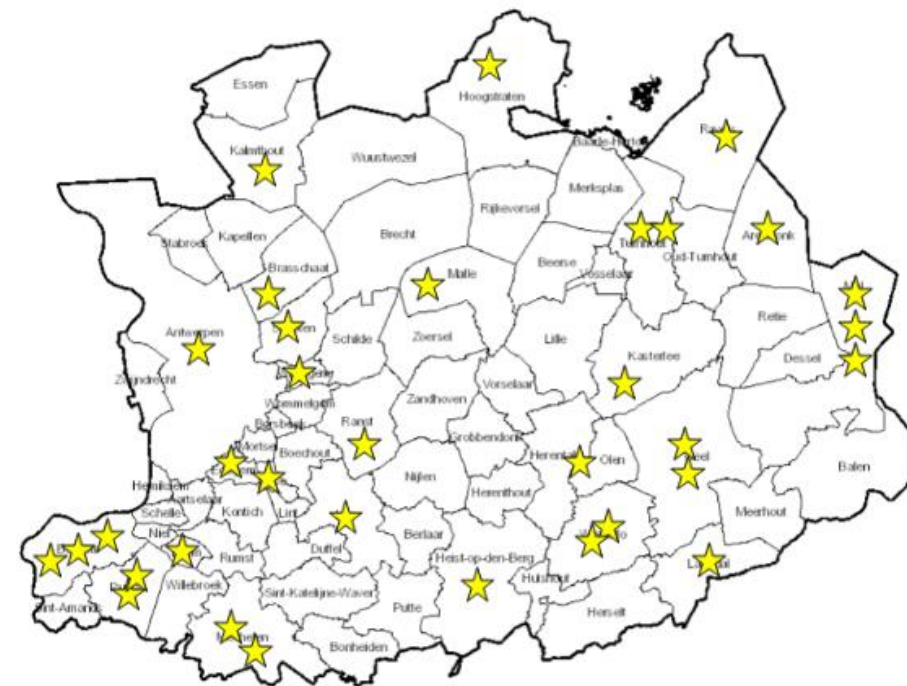
Terug in de tijd

- Regiowerking anno 2000
- 5 regio's | 5 regioverantwoordelijken
 - Ingebed in de dienst milieu op het PIH
 - Buitendiensten in de provincie bij gemeenten
- Opmaak milieu-inventaris voor gemeenten (convenant)
- Sterke focus op technische –wetenschappelijke ondersteuning
 - Waterkwaliteit, slib, lucht,...
- Duurzaam gemeentelijk beleid
 - Ondersteuning duurzaamheidsambtenaren

Terug in de tijd

- Provinciale milieudag sinds 1987 : 38 JAAR
- Thema's
 - 1989: wat met de oude storten van de provincie Antwerpen
 - 1991: afval : afvalcontainer- en recyclageparken
 - 1998: GNOP van denken naar doen
 - 2002: duurzaam bouwen (opening KampC)
 - 2009: klimaat en isolatie
 - 2012: omgaan met verandering (transitie, adaptatie)
 - 2015 duurzame wijken
 - 2017: participatie
 - 2019: klimaatadaptatie
 - 2022: circulaire economie
 - 2023: ontharding

Fast forward: waar staan we vandaag?

- Start nieuwe legislatuur
- Bestuursakkoord: voluit voor onze lokale besturen
- Ondersteuning gemeenten blijft de rode draad doorheen de werking van het departement leefmilieu
- Zelf doelen halen en onze lokale besturen helpen om ze te behalen
- Meer actiegericht
 - Van studie en onderzoek naar handen uit de mouwen
 - Van expertise verwerven naar expertise delen (B2B)
 - Van schrijven van leidraden naar realiseren van plannen
 - Van uitproberen in proefprojecten naar multipliceren van realisaties

Wie zijn we?

departement **Leefmilieu**

- *2400 km provinciale waterlopen (DIW)*
- *118 ha bos bijgekomen vorige legislatuur (DMN)*
- *ca. 19.000 stalen per jaar (PIH)*
- *593 omgevingsvergunningsaanvragen behandeld in 2024 (DOV)*

Provincie
Antwerpen

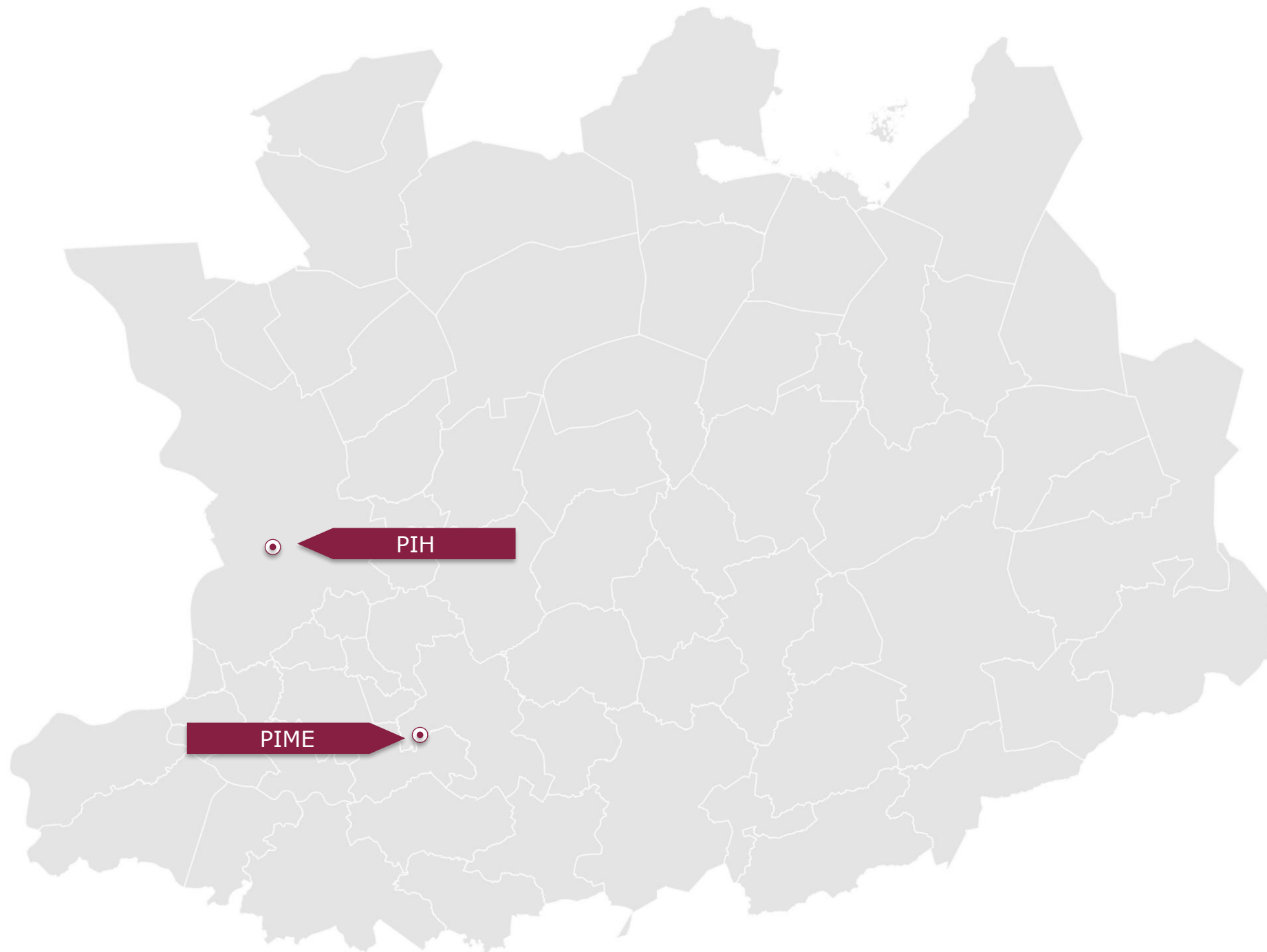
Provincie
Antwerpen

departement
Leefmilieu

Provinciaal Instituut voor Hygiëne

Provincie
Antwerpen

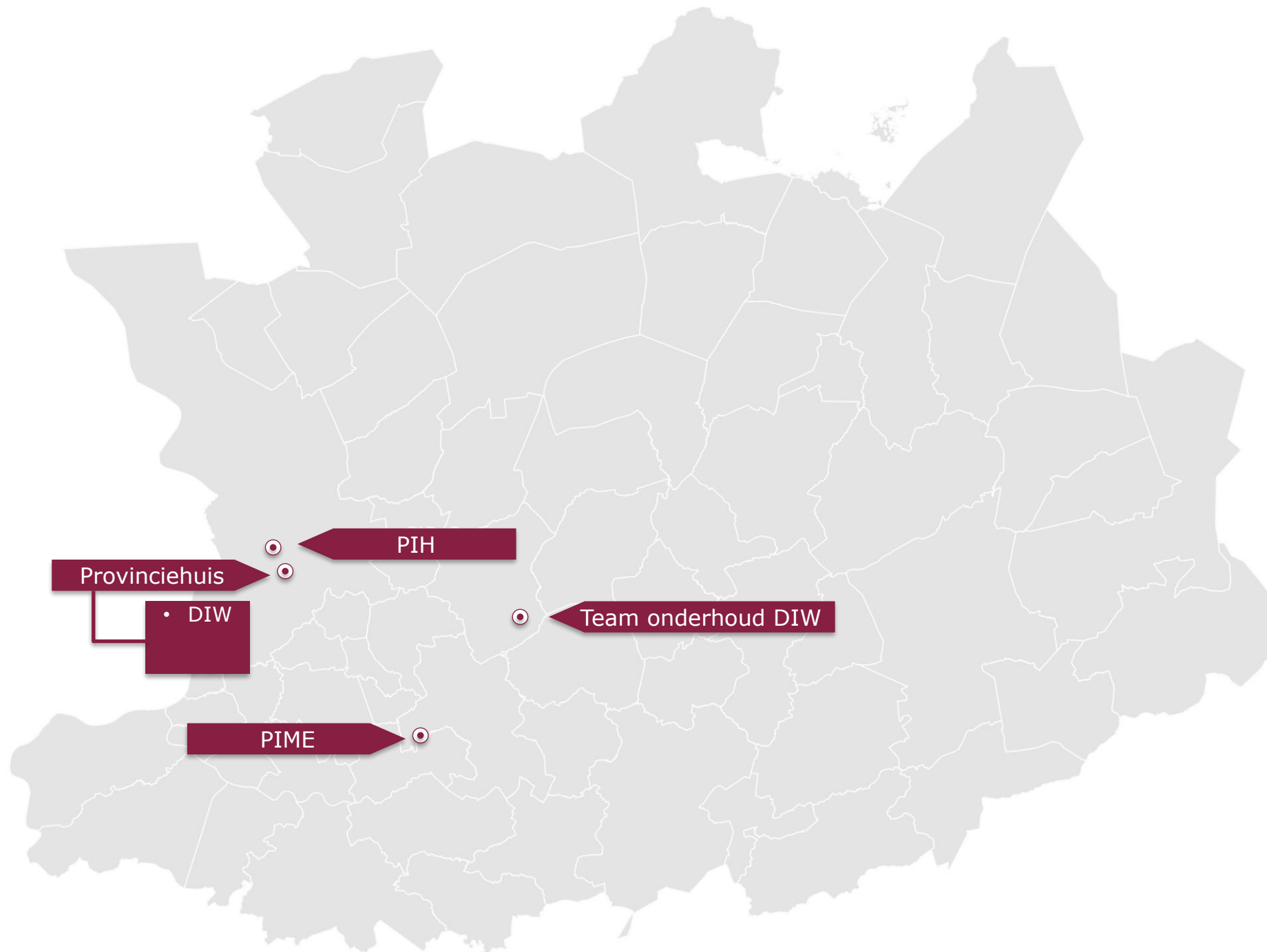
Provincie
Antwerpen

departement
Leefmilieu

*Provinciaal Instituut voor
Milieu Educatie*

Provincie
Antwerpen

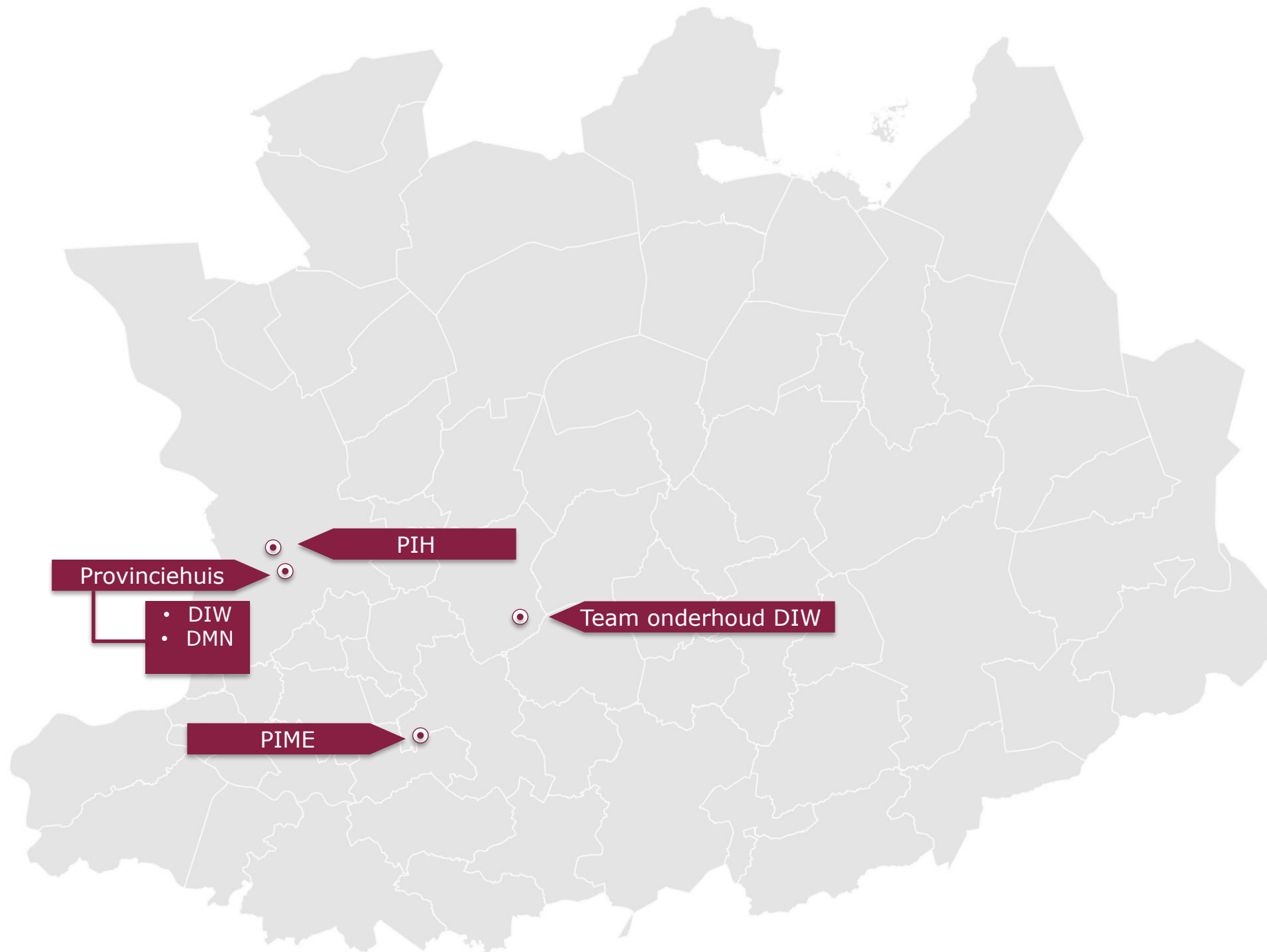

departement
Leefmilieu

Dienst Integraal Waterbeleid

Provincie
Antwerpen

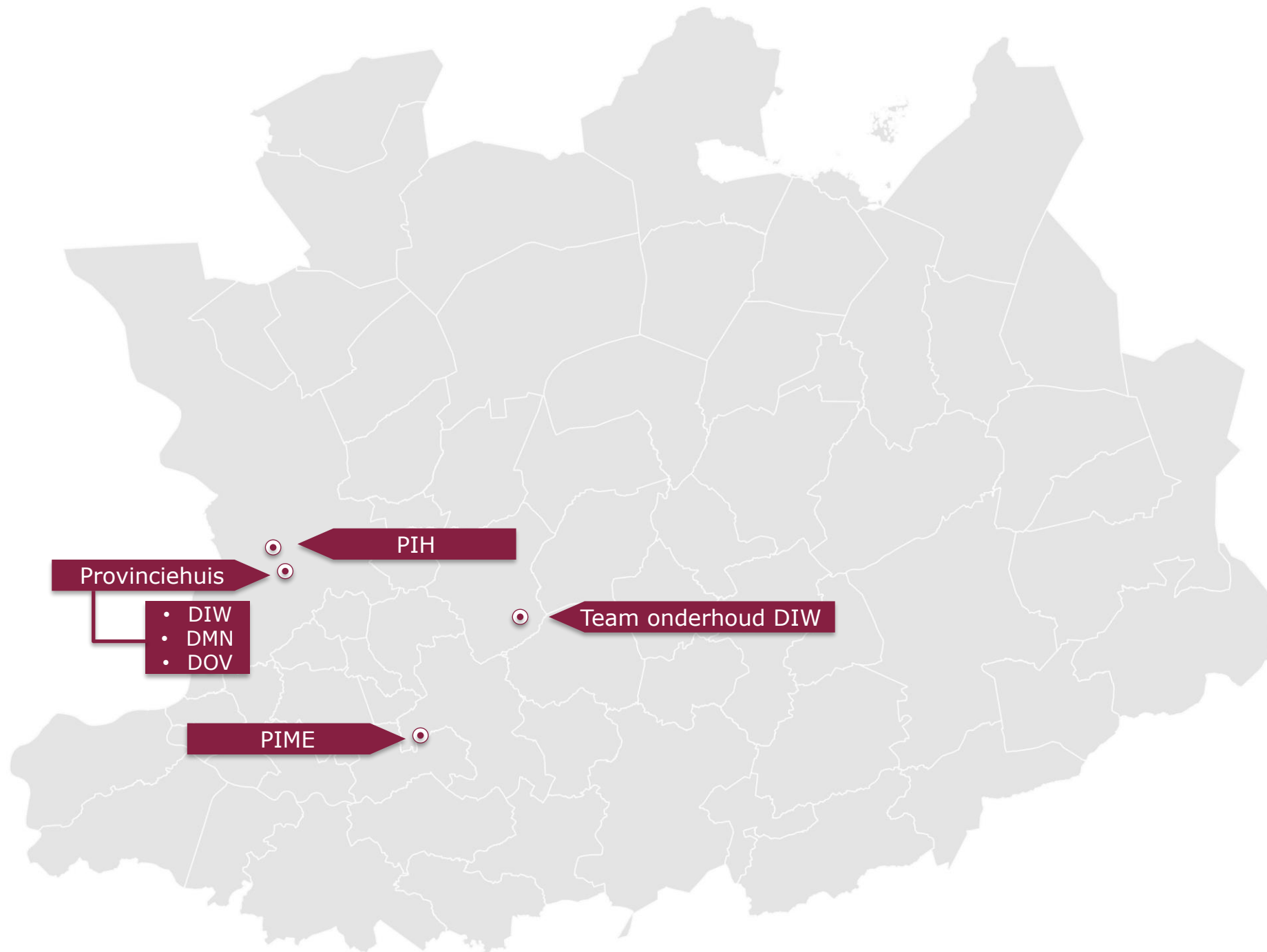
Provincie
Antwerpen

departement
Leefmilieu

*Dienst Duurzaam Milieu-
en Natuurbeleid*

Provincie
Antwerpen

Provincie
Antwerpen

departement
Leefmilieu

*Dienst
Omgevingsvergunningen*

Provincie
Antwerpen

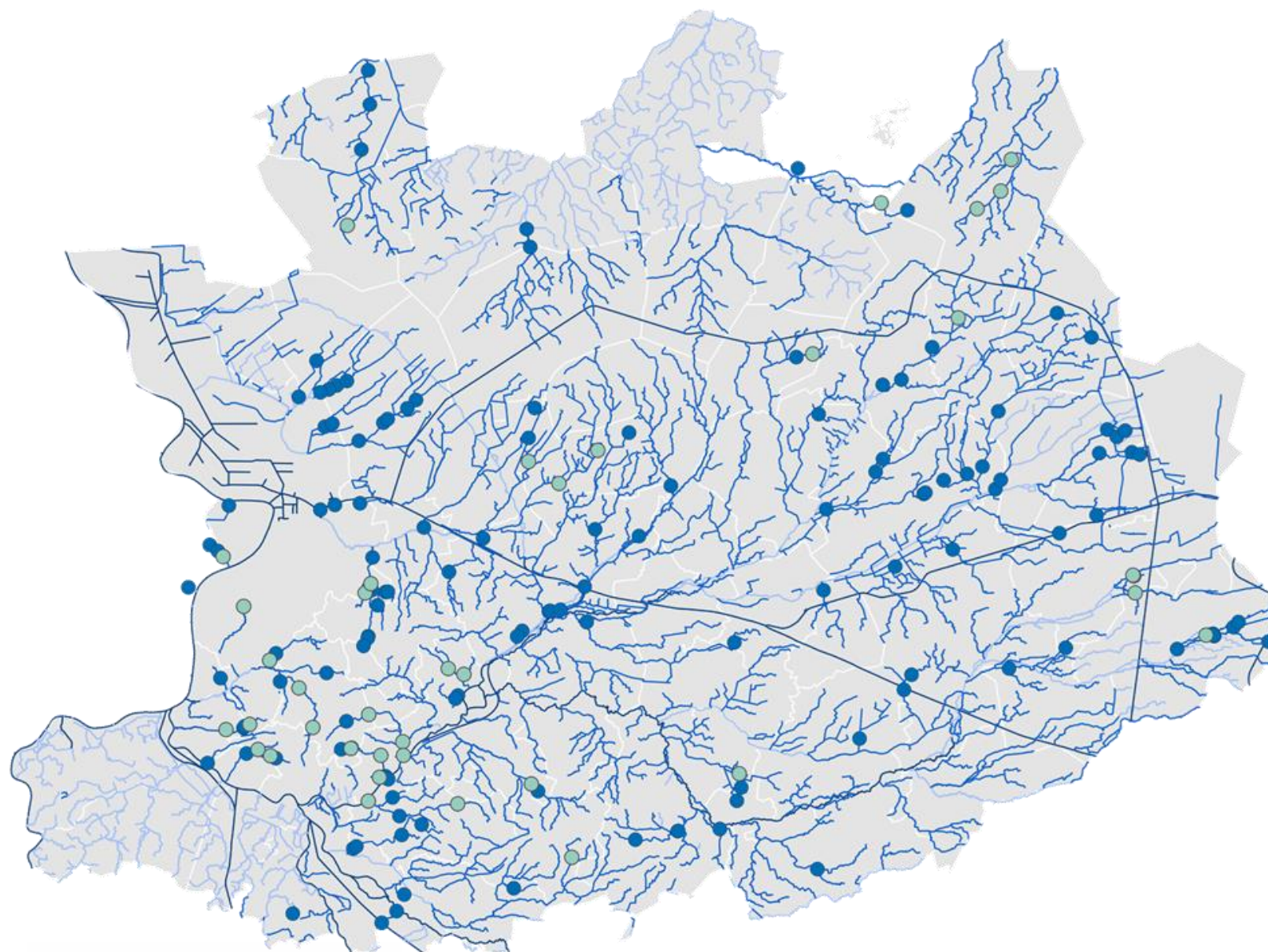
Waar werken we aan?

Waterbeleid en -beheer

Provincie
Antwerpen

Waterprojecten en beheer van waterlopen

● Overstromingsgebieden

● Projecten aan waterlopen

Waterlopen

— Bevaarbare waterlopen

— Onbevaarbare waterlopen
met een andere beheerder

— Onbevaarbare waterlopen
beheerd door provincie Antwerpen

Provincie
Antwerpen

Meldpunt en geoloket

Provincie Antwerpen

Basistools | Delen | Meten | Teken | Analyse

Identificeer | Verschuif | Inzoomen | Uitzoomen | Start view | Volledig gebied | Vorig Gebied | Volgende Gebied | Bladwijzers

Lagen

Waterbeleid

Filter lagen...

- ☒ Grenzen
- ☐ Kadaster
- ☐ Onttrekkingsverbod
- ☐ Rioolinventaris
- ☒ Water
- ☐ Digitale atlas waterlopen
- ☐ Oude Atlas waterlopen
- ☐ GRB-basiskaart
- ☐ GRB (grijswaarden)

Open Str...

WKID: 4236 Lat/Long

Lat: 51.08551° N
Long: 4.90403° O

Schaal 1: 577.791

Digitale gegevens hebben geen juridische waarde. Er zijn geen garanties wat de actualiteit, C...

Meldpunt waterlopen

De provincie Antwerpen onderhoudt 2.400 km onbevaarbare waterlopen. Daarbij kunnen we de hulp van opmerkelijke burgers goed gebruiken. Dankzij jullie meldingen kunnen we vaak erger voorkomen.

Wat kun je melden?

- Boom of ander obstakel in de beek
- Zwerfvuil, verstopte vuilrooster
- Pesticidegebruik in of naast de waterloop
- Afkalfende oever, oeververzakking
- Wateroverlast, hoog waterpeil
- Zeldzame dieren of planten
- Inbreuken op afstandsregels
- Overmatige plantengroei (waterlopen worden jaarlijks gemaaid tussen september en december)

Ecologisch herstel in de Babbelbeekse Beemden

- Ruimte voor water, natuur en recreatie > 10 ha
- Projectsubsidie Natte Natuur 262.992 euro
- Samenwerking met Duffel en PIDPA
- > 1600m waterkronkels
- Duffel: ontharding weg Senthout via sub. Vlaanderen Breekt Uit.
- Beheer door Natuurpunt, maaiwerken gebied i.s.m. lokale landbouwer

Babbelbeekse Beemden

Onderzoek waterkwaliteit

- Hydrobiologisch onderzoek in projectgebieden van DIW
- Monitoring ecologisch herstel op het terrein
- Samenwerking DIW en PIH

Milieu en gezondheid

Provincie
Antwerpen

Humane biomonitoring

- 5de Steunpunt Omgeving & Gezondheid, departement OMG
+ Europese context: PARC
- Partnerorganisatie Milieugezondheidszorg, departement Zorg
 - Algemene beleidsondersteuning M&G
 - Natuur & gezondheid
 - Bodem & gezondheid
 - HBM studie: zware metalen in stationsbuurt Antwerpen
 - Adviesvraag: gezondheidsopvolging nationale luchthaven
- 3G studie in Dessel, Mol, Retie
- HBM bij jongeren in Hoboken
- Hoboken, halfjaarlijkse bloedonderzoeken

STEUNPUNT
OMGEVING &
GEZONDHEID

P-A-R-C

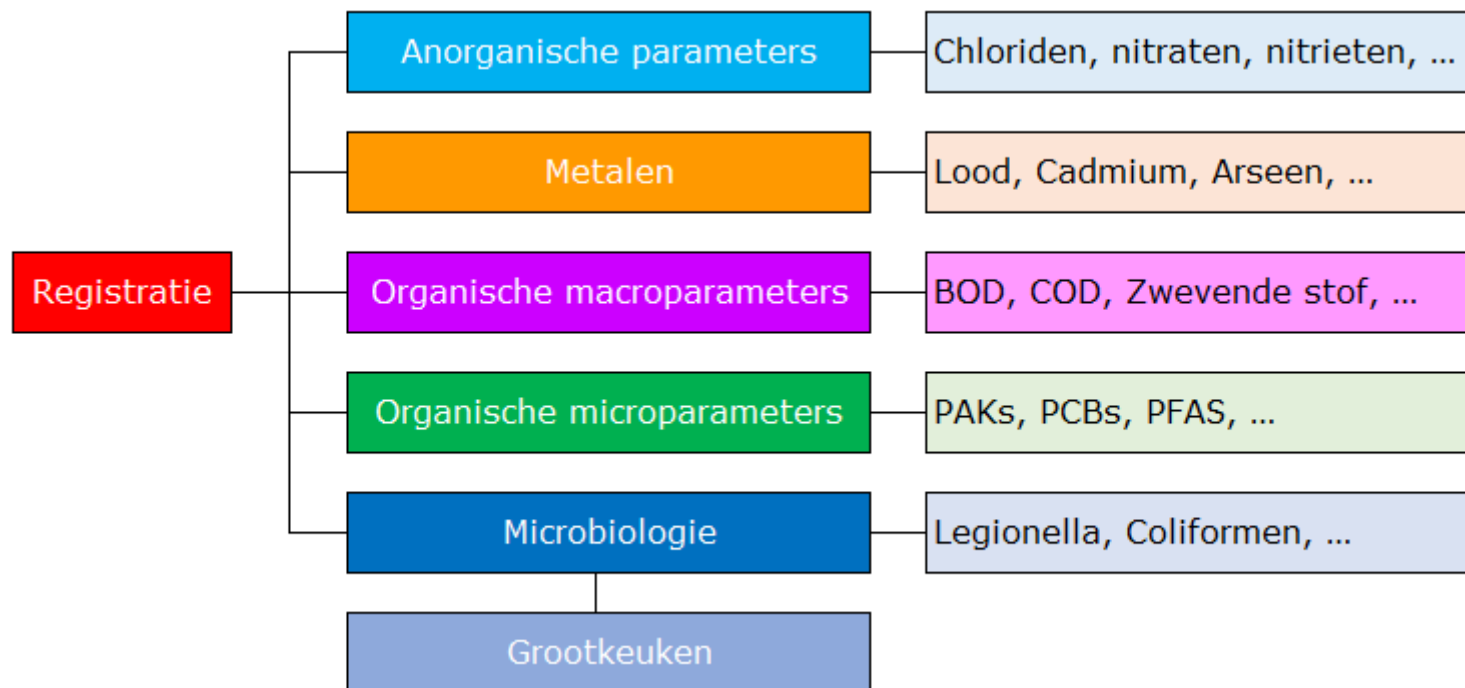

Onderzoek bodem, water en waterbodem

- OVAM
 - project kwaliteitsverbetering inventaris risicogronden
 - Ondersteuning bij opvolging onderzoeksplicht
- Bodemonderzoeken voor gemeenten
- Hydrobiologie: meerjarige opdrachten voor DIW en DMN
- IBA's
- WB ikv ruimingswerken grachten, waterlopen, vijvers
- Oppervlaktewaterkwaliteit: monitoring + ad hoc

Erkend milieulaboratorium

Nieuwste methoden en toestellen: PFAS

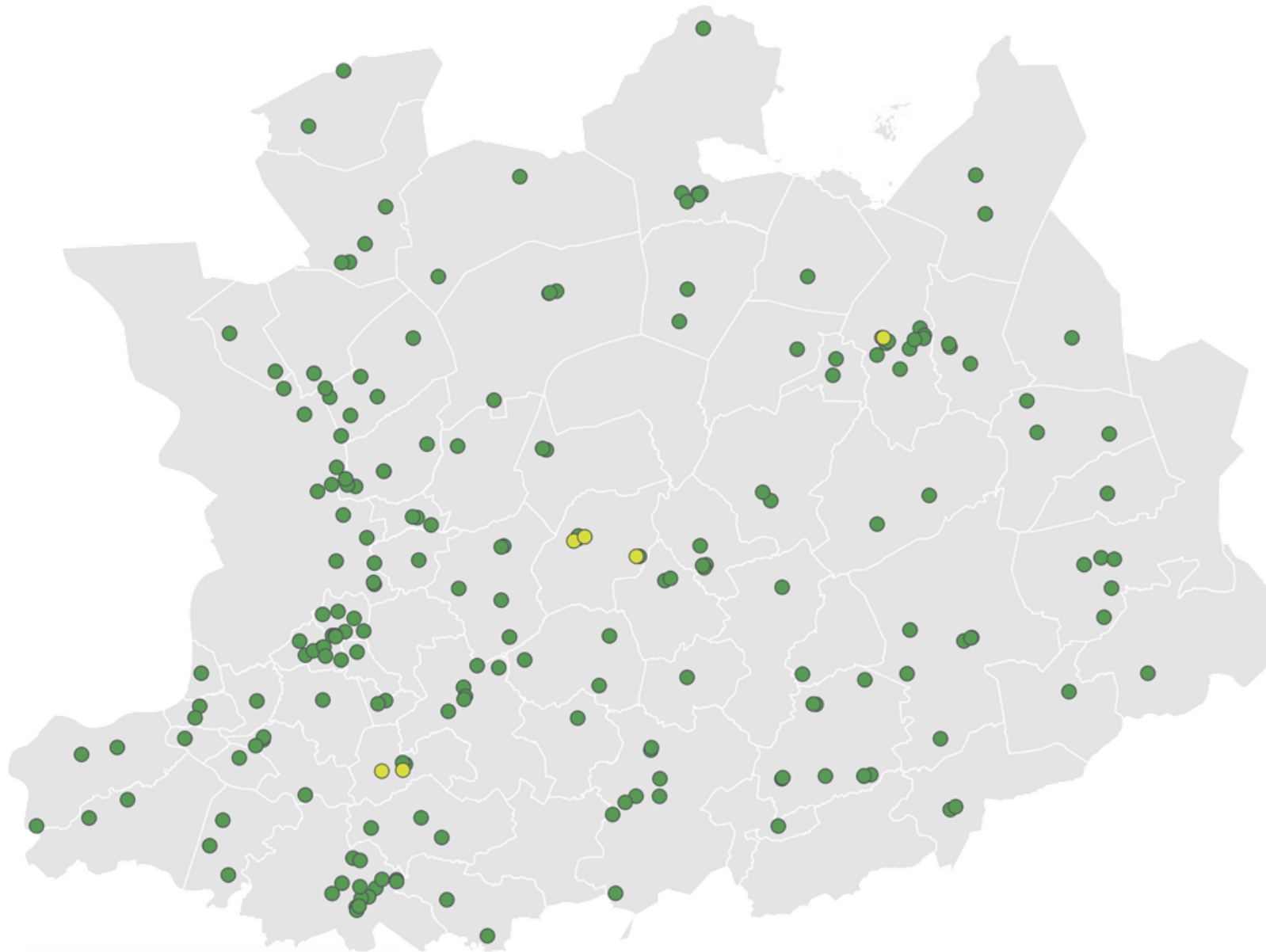

Ontharding en vergroening

Provincie
Antwerpen

Groene Oases

● Groene Oases op Straat

● Groene Oases op School

Provincie
Antwerpen

Groene Oases op Straat

Arthur Verhoevenlaan, Zandhoven

Meerwaarde:

- Tijdswinst dankzij raamovereenkomst
- Ontzorging dankzij volledige projectbegeleiding
- Advies van provinciale experts

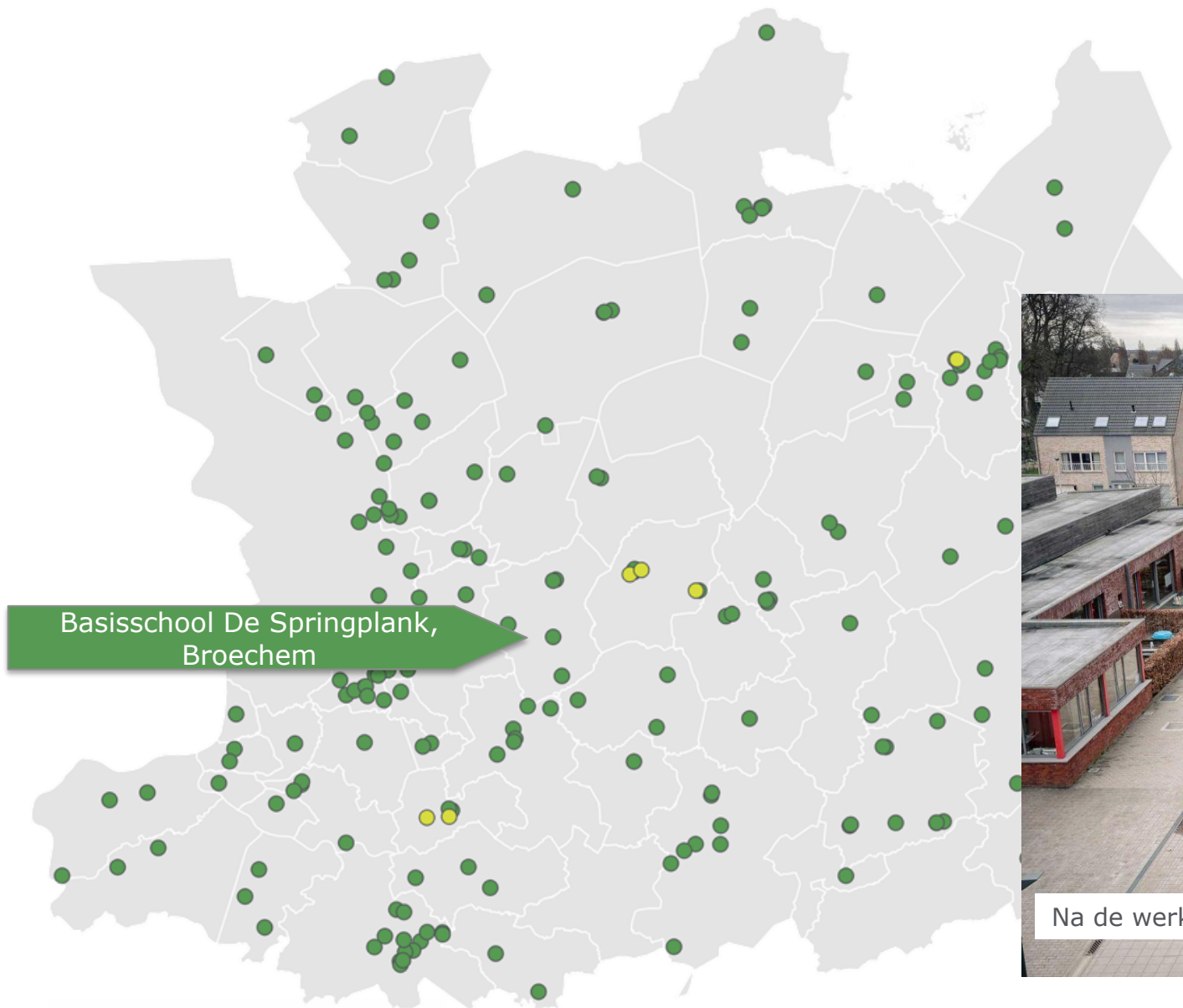
● Groene Oases op Straat

● Groene Oases op School

Provincie
Antwerpen

Groene Oases op School

Meerwaarde:

- Extra biodiversiteit
- Natuurbeleving
- Provinciale subsidies en expertise

Uitvoering door de bosgroepen en de regionale landschappen

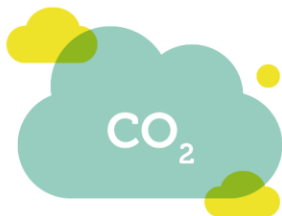

Plan Vandaag

Voor het veilige klimaat
van morgen

24%

minder
directe CO₂-uitstoot
door gebouwen

31.956

burgers bereikt

317

gemeenten
ondersteund

52,4
ha

extra groen en blauw

3544

m²

onthard

589

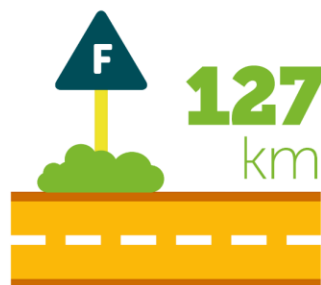
keer

duurzaam bouwadvies
gegeven

15

gemeenten
begeleid bij hun
warmteplannen

127
km

fietsostrade
in voorbereiding
of afgewerkt

onderzoeksprojecten
met bedrijven

597 bedrijven
vergund

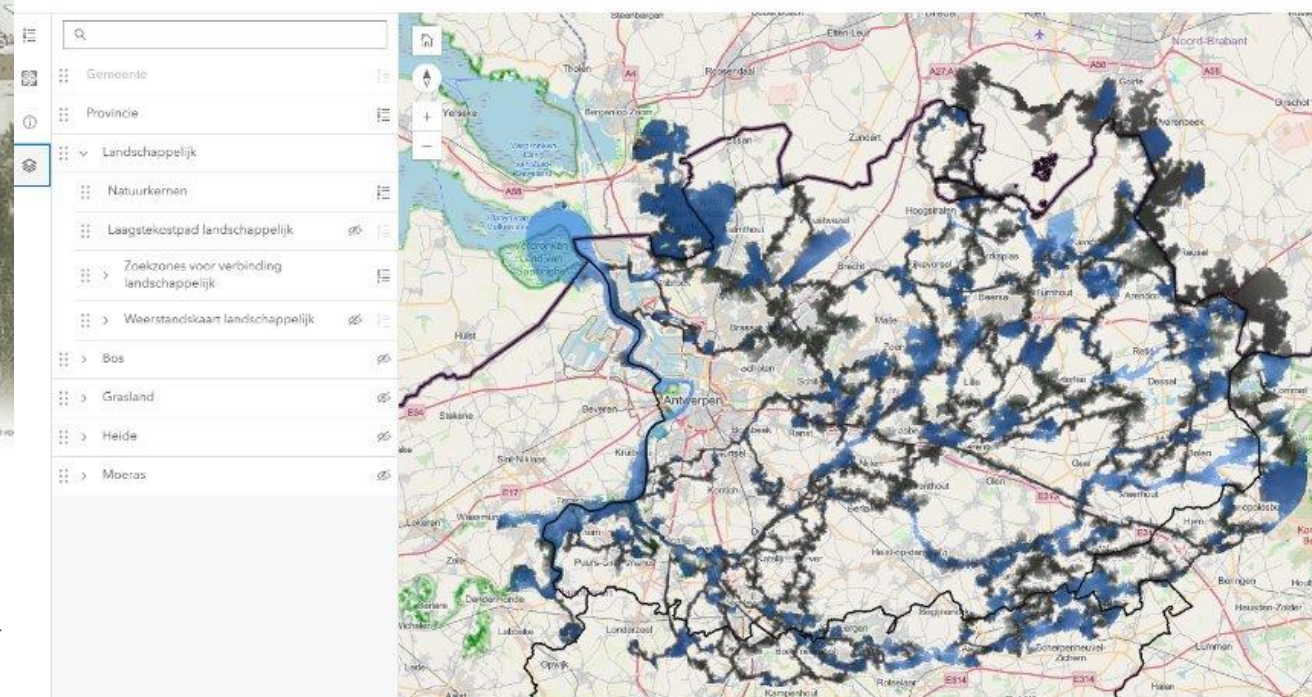
Plan Vandaag

Voor het veilige klimaat van morgen

Functioneel Ecologisch Netwerk (FEN)

Functioneel Ecologisch Netwerk provincie Antwerpen (FEN)

Ecosysteemdiensten

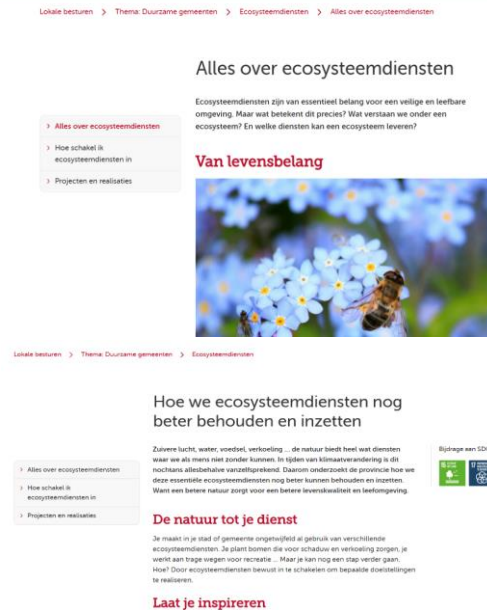
- Alles wat we krijgen van onze ecosystemen: zuivere lucht, water, voedsel, verkoeling, geluidsbuffer ...
- Sterktes: communicatie, gebiedsanalyse, stakeholders betrekken, multifunctioneel, klimaatadaptatie, natuurgebaseerd plannen,...
- Aan de slag: van eerste kennismaking met de principes tot het verdiepen in data en kaarten, geoloket om de mogelijkheden en kansen voor jouw gemeente te bundelen
- Toelichting op maat mogelijk

Ecosysteemdiensten

Eerste kennismaking

Website

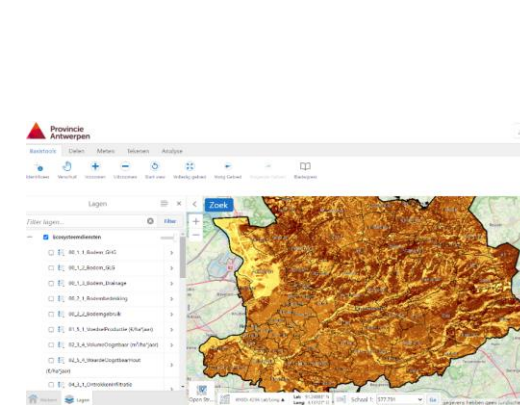
Begrijpen van de kaartlagen

Online gids

Gebruiken

Geoloket

Vragen, advies, toelichting op maat

www.provincieantwerpen.be/ecosysteemdiensten

Natuur- en milieueducatie

Provincie
Antwerpen

Educatief centrum

Educatief centrum

Activiteiten voor
het basisonderwijs

Activiteiten voor
het secundair
onderwijs

Activiteiten voor de
lerarenopleiding

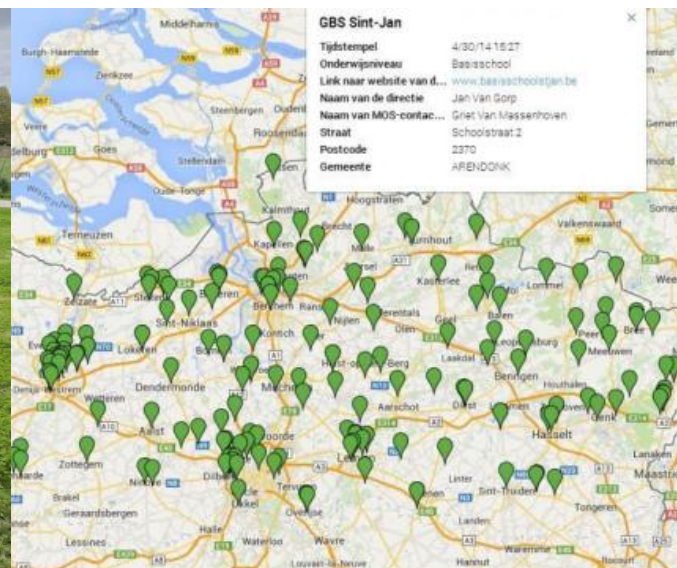
Buitenleerplekken in
het PIME

Uitleen-
materialen

MOS – duurzame scholen, straffe scholen

- Trajectbegeleiding op maat van de school (klimaat, vergroening, buiten lesgeven, ...)
- Themagerichte actiedagen (#Iktrekhetmijaan, #Buitenlesdag, #MissieMinder)
- Vormingen en netwerkmomenten
- Leermiddelen en tools
- Eco-schools (internationalisering - FEE)

Klimaatbendes

Projectvoorbeeld: Klimaatbende Zoersel

- Samenwerking tussen het lokaal bestuur en alle directies, leerkrachten en leerlingen (basisonderwijs: 5e of 6e leerjaar) van de betrokken gemeente
- Klimaattraject van 2 jaar of langer met gezamenlijke start- en slotdagen
- De gemeente verleent onder meer betrokkenheid en logistieke ondersteuning

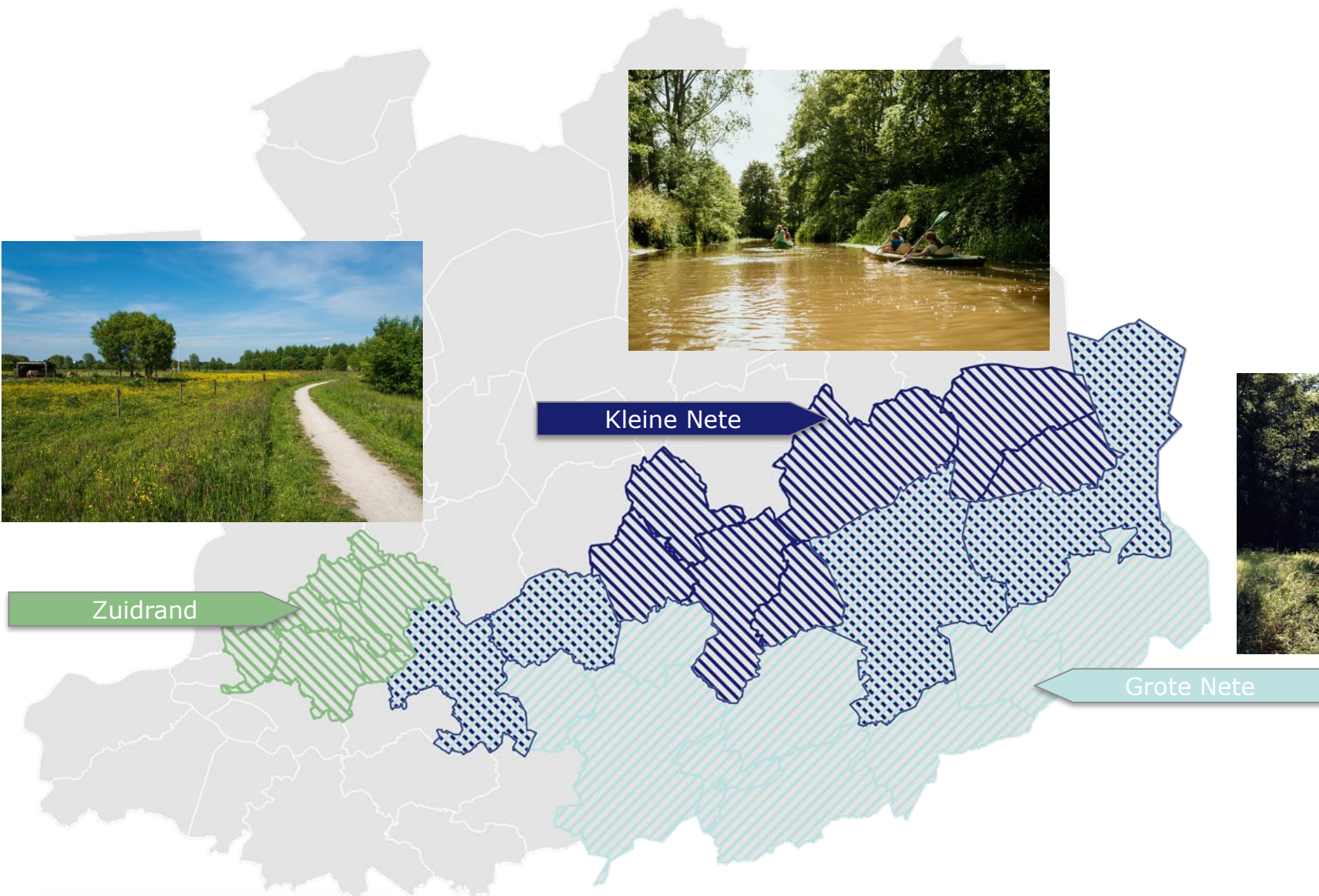

En meer!

Provincie
Antwerpen

Gebiedprogramma's

Van EPR naar AH

Kennisdeling en ervaringsuitwisseling

Hoe gaan we verder?

Hoe kunnen we elkaar versterken?

- We finetunen ons aanbod en ontwikkelen nieuw aanbod gebaseerd op jullie noden (bevraging regiowerking januari 2025)

Thema	Top 3 ondersteuningsnoden
<i>Kwaliteit leefmilieu</i>	• Advies en expertise • Raamcontracten • Studiedagen Projecten ondersteunen
<i>Biodiversiteit</i>	• Advies en expertise • Financiële steun zoeken • Projecten ondersteunen
<i>Groenblauwe netwerken</i>	• Financiële steun zoeken • Begeleidingstrajecten op maat • Projecten ondersteunen
<i>Klimaatneutrale en –veilige organisatie</i>	• Financiële steun zoeken • Begeleidingstrajecten op maat • Projecten ondersteunen

- Dankzij ons bestuursakkoord, gericht op lokale besturen, komen we deze noden tegemoet

Honger naar meer?

- Schrijf je in op onze nieuwsbrief via de QR-code
- Volg een van de verdiepende workshops
 - Milieu-ondersteuning op maat
 - Slim groen en blauw in het buitengebied
 - Meer groen en blauw in de kern

Samen maken we er iets moois van!